

II. KARAYOLLARI MOTORLU ARAÇLAR ZORUNLU MALİ SORUMLULUK (TRAFİK) SİGORTASI POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR

22.04.2022 Tarih ve K-2022/92279 Sayılı Hakem Kararı

1. BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIK VE YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1.Uyuşmazlık Konusu Olay ve Talep

Uyuşmazlık, sigorta Şirketi tarafından düzenlenen XXX no.lu ZMSS (Trafik) Sigorta poliçesi teminatı altına alınan XXX plakalı aracın 24.10.2021 tarihinde meydana gelen trafik kazası sonucunda bir köpeğe çarparak yaralaması sonucu sigorta şirketi tarafından ödenmediği beyan edilen teşhis ve tedavi giderleri masraflarının sigortacıdan tahsili talebine ilişkindir.

1.2.Başvurunun Hakeme İntikaline İlişkin Süreç

Dosya 18.01.2022 tarihinde teslim alınarak yargılamaya başlanmış, 22.04.2022 tarihinde karara varılarak tahkim yargılamasına son verilmiştir.

2-TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1 Başvuru Sahibinin İddia, Delil ve Talepleri

Başvuru sahibi başvurusunda özetle;

”..24.10.2021 tarihinde D 765 karayolu üzerinde Kırıkkale Keskin istikametinde XXX plakalı aracı ile seyir halinde ilerlerken yola aniden çıkan köpeğe farketmeden çarptığını ve en yakın veteriner kliniğine götürdüğünü, tedavilerinin yapıldığını ve tedavi masrafları için 11421,00 TL sigorta şirketinden ödenmesini, temerrüt tarihinden işleyecek avans faizi ile birlikte tahsilini talep ettiğini”

Beyan etmiştir. Başvuru sahibi başvurusuna ek olarak poliçeyi, kaza tutanağını, hasar belgelerini delil olarak sunmuştur.

2.2 Sigorta Kuruluşunun İddia, Delil ve Talepleri

Sigorta Kuruluşu başvuruya cevap vermemiştir.

3-UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Konu uyuşmazlığın hallinde, Hukuk Muhakemeleri Kanunu (HMK), Türk Ticaret Kanunu (TTK), Türk Borçlar Kanunu (TBK), Sigortacılık Kanunu, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu (KTK), 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Genel Şartları, tarafların iddia ve savunmaları ile bunları tevsik eden deliller çerçevesinde değerlendirme yapılmıştır.

4-DEĞERLENDİRME, GEREKÇELİ KARAR VE HUKUKİ DAYANAK

4.1 Değerlendirme

Başvuruya konu uyuşmazlık, sigorta şirketine zorunlu Trafik sigortası ile sigortalı XXX plakalı aracın 24.10.2021 tarihinde meydana gelen trafik kazası sonucunda araç sürücüsü XXX'ın sokak köpeğine çarpması ve köpeğin yaralanması nedeniyle oluşan tedavi giderlerinin sigortacının sorumluluğunda olup olmadığı, araç sürücüsünün ve işletenin hukuki sorumluluğu bulunup bulunmadığının belirlenmesi hususundadır.

Dosyaya sunulan belgelerin incelenmesinden, araç sürücüsü XXX 24.12.2021 tarihinde Cankurtaran mevkiinde sokak köpeğine çarptığını ve kaza sonucunda köpeği araçla veterinerine götürdüğünü ve köpeğin tedavisinin veteriner tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır.

Dosya mevcudu ve delil durumu itibariyle oluşan tedavi masraflarının miktarının tespiti için bilirkişi incelemesine karar verilmiş, Adli Yargı Sigorta Bilirkişisi Prof. Dr. XXX tarafından dosyaya sunulan bilirkişi raporunda;

“Travma ya bağlı makul hospitalize 10 gün olarak değerlendirilmiştir.

Köpeğin yapılan muayene ve kontroller sonrasında bel kemiğinde ayrılma olduğu tespit edildiği laminektomi operasyonunun yapılmış olduğunun anlaşıldığı, operasyon sonrasında köpeğin post operatif durumunun belirtilmediği raporda, köpeğin hospitalize edildiğinin anlaşıldığı, yapılan işlemlerin travmaya bağlı gelişen hasarların tedavisi ile uyumlu olduğu anlaşıldı.

C-SONUÇ : Takdiri Sayın Hakem / Hakem Heyeti 'nde olmak üzere;

Dosyada yer alan mevcut evrakların incelenmesinde kaza sonrasında yaralanan ve bel kemiğinde (lumbar bölge) travma'ya bağlı ayrılma oluştuğu, Kazayla oluşan hasarın uyumlu olduğu,

Köpeğin travma şokunun atlatılması için ilk müdahale - medikal uygulamaları ve sonrasında lanminektomi operasyonu baz alınarak,

Kazaya bağlı oluşan hasarın tespiti, hospitalizasyon ve tedavisi için kullanılan ilaçların aynı zamanda işlemlerin tetkikinde kliniğin bağlı bulunduğu Ekim 2021 tarihinde veteriner hekim odasının fiyat listesi gözetlenerek davaya konu olan köpeğin tedavisinin KDV dahil 8215,00 TL'ye yapılabileceği

Bilgi ve görüşlerinize sunulur.”

tespit ve mütalaa edilmiştir. Taraflara iletilen rapora karşı sigorta kuruluşu herhangi bir beyanda bulunmamıştır. Bilirkişi raporu ayrıntılı, gerekçeli, denetime elverişli olduğundan itirazlar yerinde görülmemiş, ödenmesi gereken teşhis ve tedavi giderlerinin raporda belirtildiği şekilde 8.215,00.TL olduğu kanaatine varılmıştır.

4.2 Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Araç işleteninin sorumluluğu ve Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (TRAFİK)Sigortası'na ilişkin hükümler Karayolları Trafik Kanunu'nda düzenlenmiştir. Kanunun “İşleten ve Araç İşleticisinin Bağlı Olduğu Teşebbüs Sahibinin Hukuki Sorumluluğu” başlığını taşıyan 85. Maddesine göre; “ Bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın bir

teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi halinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar.”

Kanunun 90. Maddesinde; Maddi tazminatın biçimi ve kapsamı ile manevi tazminat konularında Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Kanunun 91.Maddesinde ise; işletenin sorumluluklarını karşılamak üzere, mali sorumluluk sigortası yapılması zorunluluğu getirilmiştir.

İşletenin sorumluluğunu düzenleyen Karayolları Trafik Kanunu'nun 85. maddesi, işletenin sorumluluğunu sınırlamamış, bilakis “bir şeyin zarara uğramasına sebep olunması” ifadesi ile zarar verilen her şeyi (istisna tutulanlar hariç) kapsamasını öngörümüştür. Karayolları Trafik Kanununda veya Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarında hayvanlara verilen zararların teminat dışında kalacağına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun “Trafik Kazaları” başlıklı 21. Maddesi “*Bir hayvana çarpan ve ona zarar veren sürücü, onu en yakın veteriner hekim ya da tedavi ünitesine götürmek veya götürülmesini sağlamak zorundadır.*” hükmü ile trafik kazası sonucu hayvana çarpana yükümlülük getirmiştir.

Aynı Kanunun 4. Maddesi “a” fıkrası; “*Bütün hayvanlar eşit doğar ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde yaşama hakkına sahiptir.*” hükmünü, “b” fıkrası “*Evcil hayvanlar, türüne özgü hayat şartları içinde yaşama özgürlüğüne sahiptir. Sahipsiz hayvanların da, sahipli hayvanlar gibi yaşamları desteklenmelidir.*” hükmünü içermektedir.

Sahipsiz bir hayvan dahi olsa, her Türk vatandaşının hayvanların yaşama hakkını koruma yükümlülüğü bulunmaktadır. Kaldı ki somut olayda, kazada zarar gören köpek, sahipsiz bir sokak köpeği olmayıp, başvuru sahibine aittir. Yani bir kişiye ait korunması gereken varlık niteliğindedir.

Somut olayda yaralanan köpeğin sahipsiz biçimde aniden yola çıktığı ve araç sürücüsünün istemsizce köpeğe çarptığı iddia edilmiştir. Şehir içi ve hatta sokak içi yollarda araç sürücüleri ne yayalara ne de hayvanlara nazaran yolda otomatik geçiş üstünlüğüne sahip değildir. KTK 85. Maddesi uyarınca işletenin kusursuz tehlike sorumluluğu esastır.

2918 Sayılı KTK.nun 86. Maddesinde;

“İşleten veya araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibi, kendisinin veya eylemlerinden sorumlu tutulduğu kişilerin kusuru bulunmaksızın ve araçtaki bir bozukluk kazayı etkilemiş olmaksızın, kazanın bir mücbir sebepten veya zarar görenin veya bir üçüncü kişinin ağır kusurundan ileri geldiğini ispat ederse sorumluluktan kurtulur.

Sorumluluktan kurtulamayan işleten veya araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibi, kazanın oluşunda zarar görenin kusurunun bulunduğunu ispat ederse, hakim, durum ve şartlara göre tazminat miktarını indirebilir.”

Hükmü yer almaktadır. Şu halde davaya konu olayda davalının sigortalısı olan işleteni hukuki sorumluluktan kurtaracak ve zarar ile nedensellik bağına kesecek herhangi bir etken bulunup bulunmadığı, zarar görenin bu anlamda ağır kusurlu olup olmadığı ve bu kusurun işletenin sorumluluğunu kaldıran bir hal olup olmadığının değerlendirilmesi gerekir.

Zarar görenin ağır kusuru, zararlı motorlu aracın işletilmesi arasındaki uygun illiyet bağına keser. İşletenin, zarar görenin ağır kusuruna yaslanarak sorumluluğunu bertaraf edebilmesi için KTK m.86 f.1 uyarınca, öncelikle kusursuzluğunu ve ayrıca kurtuluş kanıtı getirerek, kazanın ve zararın münhasıran zarar görenin ağır kusurundan ileri geldiğini ispatlamakla yükümlüdür. Ancak zarar görenin ağır nitelikteki kusuru, zararlı motorlu aracın işletilmesi arasındaki uygun illiyet bağına keser. Böylelikle kazanın meydana gelmesinde motorlu aracın işletme tehlikesini önemsizleştirir; zararın, asli ve tek sebebinin oluşturur. Hafif nitelikteki kusursa, uygun illiyet bağına kesmez. İşletme tehlikesi önemini korur; zarar görenin hafif kusurlu davranışı, zararın asli ve tek sebebinin oluşturmaz.

“...Ağır kusur kavramı bir özel hukuk kavramı olup, kast olmamakla birlikte, kasta yakın bir kusurun varlığını ifade eder. Ancak “tam kusur” mutlaka bir “ağır kusur” sayılmayabilir. Somut olayın özelliğine ve delil durumuna göre, bu husus mahkemece tartışılarak ve somut kanıtları gösterilerek takdir edilmelidir...” (11. HD 20.10.2003 gün ve 2003/3093-9548 E. K.)

İşleten, zarar görenin her türlü kusuruna dayanarak sorumluluktan kurtulamaz. İşleten, ancak zarar görenin ağır kusurunu mahkemeye taşıyarak sorumluluğunu omuzlarından atabilir. Bunun dışında zarar görenin hafif kusurunu hâkimin önüne getirerek, sorumluluktan sıyrılamaz. Zarar görenin, trafik kazasının meydana gelmesinde hafif kusurunun varlığı halinde, işletenin sorumluluğu devam eder. İşleten, zarar görenin hafif kusuruna dayanarak KTK m.86 f.2 uyarınca tazminattan indirim talebini talep edebilir.” (Y. 4. H.D. 02.04.2001 gün ve 2000/12206 E. 2001/3218 K.)

Köpeğin sahipsiz olması halinde kime kusur verilecektir. Bu duruma yanıt olarak, 5199 Kanununun 4/b maddesindeki “Sahipsiz hayvanların da, sahipli hayvanlar gibi yaşamları desteklenmelidir.” hükmü yok sayılıp yoldaki köpek için “ezilmeye zaten müstehak” olduğu ileri sürülemeyeceğine göre, kusur belirlenmesinin evcil hayvana sahip çıkılıp çıkılmamakla ilgisi olmayıp, kazadaki eylemin ve eylemsizliğin değerlendirilmesinden ibaret olduğunu kabul etmek gerekir. Aksi düşüncenin savunulması, hukuki iradesini kullanma ve sorumluluk yönünden evcil hayvandan çok da farklı konumda olmayan ve veli/vasi desteğine ihtiyacı bulunan bir küçük çocuğu veya bir engelliği yol kenarında ve hatta yol ortasında durmakta iken,

dalgınlığı sebebiyle görmeyip ezen sürücüyü de kusursuz kabul etmeyi gerektirirdi ki, bu kadar hukuk dışı bir düşüncenin kabulü mümkün değildir. Esasen tehlike sorumluluğu ilkesi gereği sorumluluktan kurtulma sebeplerinin ve hiç kusursuz olduğunun ispatı işletene ve onun sigortacısına aittir. Bu nedenle, somut olayda sigortalı işletenin hukuki sorumluluktan kurtulmasını sağlayacak bir delil sunulmadığına göre tehlike sorumluluğu ilkesi gereği davalının zarardan hukuken sorumlu olduğu kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle başvurunun bilirkişi raporuyla doğrulanan 8.215,00.TL üzerinden kısmen kabulü gerekmiştir.

Başvuru sahibinin 12.10.2021 tarihinde sigortacıya başvurduğu, sigortacının 2918 Sayılı KTK nun 99/1. Maddesi uyarınca 8 işgünün dolduğu tarih olan 25.10.2021 tarihinde temerrüde düştüğü anlaşıldığından anılan tarihten itibaren yasal faize hükmedilmiştir.

5. KARAR

- 1- Başvurunun KISMEN KABULÜ ile 8.215,00.TL sigorta tazminatının 25.10.2021 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte sigorta kuruluşundan TAHSİLİ ile başvuru sahibine ÖDENMESİNE, fazlaya ilişkin talebin reddine,
- 2- Başvuru sahibince sarf edilen 350,00.TL başvuru ücreti, 625,00.TL bilirkişi ücreti olmak üzere toplam 975,00.TL tahkim yargılama giderinin kabul ve ret oranına göre 701,50.TL lık kısmının sigorta kuruluşundan TAHSİLİ ile başvuru sahibine ÖDENMESİNE, aşan kısmın başvuru sahibi üzerinde bırakılmasına,
- 3- Başvuru sahibi kendisini avukatla temsil ettiğinden Avukatlık Kanunu ve TBB. A.A.Ü.T. uyarınca belirlenen 5.100,00.TL vekalet ücretinin başvuru sahibinden TAHSİLİ ile sigorta kuruluşuna ÖDENMESİNE,

5684 sayılı Kanununun 30/12. maddesi hükmü gereği, kararın bildirim tarihinden itibaren 10 gün içinde Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde itiraz yolu açık olmak üzere karar verildi.
